

Ultima carte citită? **Nu mai știu cum îi zice....** Ce fac în timpul liber? Joacă fotbal și umblă pentru a-și completa dosarul de chirie. Le place că în armată au siguranța locului de muncă și, de aceea, aspiră la tresa de subofițer. Nu vor să plece în străinătate, cel puțin nu toți: **E mai bine să te înțelegi cu românii tăi, decât printre străini.** Sunt soldați voluntari angajați după noua metodă de recrutare.

✉ **Locotenent Constantin PIȘTEA**
constantinpistoia@presamil.ro

Nimeni nu poate ști la ce se gândea cu adevărat americanul Norman Mailer în timp ce își scria cărțile, 45 la număr. Cu siguranță însă nu și-a pus niciodată problema militarilor angajați pe bază de contract din România, ce fac ei în timpul liber, dacă le ajung banii, dacă le place să stea în chirie sau dacă au vreun punct sensibil – aspecte care, exploatate după propria pricepere, i-ar fi majorat substanțial veniturile. Că Mailer nu a avut în sânge nicio picătură din marketingul brazilianului Coelho, preferatul fetelor care apar pe prima pagină a tabloidelor, înțelegem cu ușurință analizându-i scriitorului american neglijența în a studia potențiala piață de desfacere a militarilor angajați sau, mai nou, soldați și gradați voluntari de la noi. Și-o fi spus că din șase miliarde de oameni, câțiva îmbrăcați în kaki nu ar fi chiar o pierdere. Așa că a scris, dar nu pentru eroii acestor rânduri. A compus Mailer, neobosit, la fel ca Marquez, Sadoveanu, Hesse, Balzac și alții. Cuvintele scrise i-au lăsat insensibili pe unii militari angajați.

Ce citesc?

Înainte de a răspunde întrebării, trebuie amintit faptul că rândurile acestea nu au pretenția unei analize, ci doar constată. Aleși la întâmplare, soldații voluntari – pe care îi vom îngloba în continuare, pentru simplificarea exprimării, în

Locotenent-colonelul Petrea David

acronimul sgv – puteau fi de la orice unitate. S-a întâmplat să fie de la Batalionul de rachete KUB din compunerea Regimentului 50 Rachete Antiaeriene **Andrei Mureșanu** și de la Batalionul 7 Aruncătoare Proiectile Reactive **General Vasile Danacu**.

Revenind la întrebarea care v-a purtat curiozitatea până la acest rând, am oferit numai o esență de răspuns și am spus **mai nimic**. Și ar fi bine să nu insistăm pentru mai multe detalii,

Soldat Adrian Luca

pentru că am putea să ne amintim și de vorba aceea cu *spune-mi ce citești, ca să-ți spun cine ești*. Dar pentru că vă arătați atât de dornici de a afla mai multe despre lecturile sgv-ilor, bine, să vă oferim câteva amănunte.

Nu prea citesc. Mai degrabă ziar. De sport sau mondene. Parcă ultima carte citită a fost «Moara cu noroc», în liceu – soldat Gogu Vlad. Începuse «Moromeții», dar nu am terminat-o. Am fost atras de altele... – soldat Simion Retegan. Nu citesc deloc, nu-mi place – soldat Bogdan Papuc. Nu mai știu cum îi zice... – soldat Adrian Luca. Urmăresc «piața», un ziar de oferte – soldat Sergiu-Marian Muntean. Sunt și excepții – care

Soldat Bogdan Ungureanu

au timp de câte un roman de capă și spadă, precum soldatul Bogdan Ungureanu, sau de cărți de aventură, cum e cazul soldatului Nicolae Rusu.

Ce fac în timpul liber?

Deși nu stau la aceeași masă și, prin urmare, nu se pot lăsa influențați, sgv-ii au, la acest capitol, un răspuns care ar putea echivala, în concepția lor, cu detergentul care scoate toate petele din paragrafele anterioare sau soluția care îndepărtează integral grăsimea de pe neuronii obișnuiți să lenească. Deși îl rostesc pe rând, fără să știe ce a spus celălalt, cuvântul este același: sport. Un lucru bun pentru armată, nu? Asta nu amintește decât de caietele personale ale comandantilor de plutoane, în care, uneori colorate – în cazul celor zeloși – sunt trecute pasiunile, planurile de viitor. Și preocupările subordonaților. Oarecum inhibați de graba ofițerului, caietele trebuie completate urgent – *ca să le vadă căpitanul*, sgv-ii aștează tăcerea insetată de sugestii. *Nu-i așa că-ți place să faci sport? Da!*

Dar unii dintre ei chiar fac sport în timpul liber. Soldatul Bogdan Ungureanu, de exemplu, și-a rupt clavicula de două ori jucând fotbal, iar soldatul Adrian Luca a avut piciorul în ghips. Unii fac drumeții, alții se plimbă cu prietenii sau prietenele și mai stau pe net *din când în când*. Există și pragmatici. Timpul s-a limitat atât de mult încât nu

a mai rămas nici pentru citit, nici pentru fotbal, net sau plimbări. *Trebuie să ne facem actele pentru compensația de chirie*, spune soldatul Nicolae Rusu.

Ce i-a atras la armată?

Uniformitatea, element atât de bine privit în mediul cazon, își manifestă încă o dată capacitatea de a se strecura involuntar în mintea sgv-ilor. Deși sunt angajați abia după jumătatea anului 2007, cei care au avut bunăvoința de a-și da cu părerea, spun la unison, cu *bărbia sus, capul jumătate la dreapta*, că armata le oferă siguranța locului de muncă. Mulți dintre ei au destulă experiență la firme civile pentru a îndrăgi sistemul militar. Cu alte cuvinte, le-au cam ajuns până peste cap pretențiile patronilor care *azi te strâng la piept, iar mâine te alungă. De muncă se găsește, har Domnului, dar trebuie să fii conștient*

Soldat Nicolae Rus

Soldat Simion Retegan

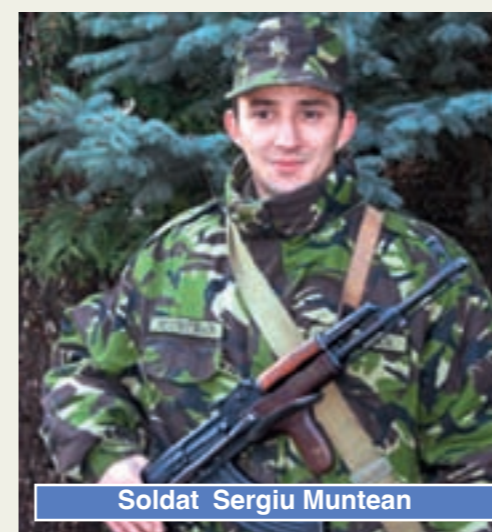
că s-ar putea să lucrezi pe gratis, spune soldatul Nicolae Rusu, fost asistent la un centru de îngrijiri medicale la domiciliu.

Soldatul Bogdan Ungureanu a lucrat timp de opt luni în Austria. Amenajări interioare. *Munceam de luni până sâmbătă și făceam câte 90 de euro pe zi, dar nu am reușit să mă acomodez cu stilul de viață de acolo. Dacă simțeau că ești străin, nu te acceptau*, afirmă soldatul. Simion Retegan ar pleca și mâine în America. Asta după ce a încercat mai de toate, între care spălătorii auto și vulcanizări, ba chiar a testat și viața de student: câte un semestru la facultăți de agricultură și geografie. *Mi-a plăcut să am banii mei, declară cu ambiție. Nu am stagiul militar la activ, dar armata mi s-a părut una dintre opțiunile care îmi pot oferi un viitor sigur*. Totuși, Loteria Vizelor l-ar putea convinge oricând să treacă oceanul.

Ce planuri au?

Dacă nu v-ați convins de uniformitatea care le-a intrat atât de rapid în sânge sgv-ilor, să mai adăugăm – spre satisfacerea celor care promovează cariera militară – că toți cei întâlniți în aceste rânduri se declară dornici de a avansa în carieră și, în

Soldat Sergiu Muntean

conștință, aspiră la tresa de subofițer. Inclusiv cel care se vede în umbra Statuiei *Libertății* este sigur de viitorul său, măcar sub aspectul aspirațiilor, în sistemul militar: *Bineînțeles că vreau să devin subofițer*. Și așa spun toți, indiferent de vârstă, „antecedente” profesionale sau viață intimă. Au „ambă”, cum s-ar zice.

Apoi, deși nu se poate spune că sunt clienți fideli ai bibliotecilor, mulți dintre ei se gândesc serios să meargă la facultate. Măcar de la distanță. Soldatul Bogdan Ungureanu, excepția care preferă romanele de capă și spadă, urmează cursurile Facultății de Drept. Unii sunt nevoiți să mai aștepte. Deocamdată, îi împiedică liceul la seral. Așadar, viitorul sună bine, la fel de bine precum al unei firme de telefonie mobilă – fără semnal în unele zone rurale.

Într-o *groapă de semnal* pare a fi același soldat pe plan intim. Tocmai a terminat o relație ce dura de cinci ani și jumătate. *Din cauza armatei ne-am despărțit. M-a înșelat pe când eram la Craiova pentru instruire*, spune Bogdan cu ceva durere în glas, dar își revine imediat, ca după un break pe serviciul adversarului. *Ei, dar fete sunt destule*.

Mai bine cu românii

Deși unii așteaptă să câștige Loteria Vizelor, reversul medaliei nu întârzie să-și facă apariția. Soldatul Gogu Vlad are sora în Italia și o oportunitate de a merge acolo ca sofer. *Mai bine în România, decât afară*, crede el. *E mai bine să te înțelegi cu românii tăi, decât printre străini*. Soldatul Bogdan Papuc este categoric: *nici nu mi-a trecut prin gând să plec*. E mai bine cu românii, aceiași care nu au avut nevoie de prea multă perioadă de acomodare cu chiriile în euro. Iar Clujul nu este București, dar tot oraș universitar se numește. Așa că, dacă nu stau cu părinții, sgv-ii

Soldat Vlad Gogu

sunt nevoiți să plătească peste jumătate din salariu pentru a avea unde să locuiască. Mulți preferă să se grupeze pentru a da mai puțini bani. În felul acesta, au de plătit cam 150 de euro pentru o jumătate de apartament de trei camere, cum este cazul soldatului Simion Retegan. Altfel, după cum afirmă locotenent-colonelul Petrea David, comandantul Batalionului de rachete KUB din compunerea Regimentului 50 Rachete Antiaeriene **Andrei Mureșanu**, unii sgv preferă să stea în afara orașului. *Se trezesc la patru, iar la șapte și jumătate sunt la program*.

Revenind la Mailer

Să mai amintim că Norman Mailer s-a căsătorit de șase ori și a eșuat în tentativa de a fi ales primar al New Yorkului. A studiat la *Harvard* și *Sorbona*, a luptat în cel de Al Doilea Război Mondial și a publicat, la numai 25 de ani, capodopera *Cei goi și cei morți*. A decedat la sfârșitul anului trecut.

Soldatul Gogu Vlad are 20 de ani, Simion Retegan și Sergiu-Marian Muntean, 21, Adrian Luca, 22, Bogdan Papuc, 24, la fel și Bogdan Ungureanu, iar Nicolae Rusu, 26 de ani. Soldații gradați voluntari au rămas la cărți ale căror titluri unii nici măcar nu și le amintesc. Probabil ar fi reușit, dacă ar fi avut în buzunar Diploma de bacalaureat. Așa însă, Mailer freacă în șapte metri sub pământ. La fel Marquez, Sadoveanu, Hesse, Balzac și alții. E dificil de aflat câți dintre scriitorii și-au rupt clavicula de două ori jucând fotbal.

Un pas inteligent

✉ **Locotenent-colonel Dănuț CĂLDĂRARU**

Dacă privim în urmă, avem nostalgia clipelor în care subordonații, soldații obligați să-și satisfacă stagiul militar (conscripții), dădeau viață modelelor de instruire. Astăzi, când în locul lor sunt gradații voluntari, intensitatea trăirilor pentru profesie crește cu multe puncte pe curba randamentului. Sigur, semenii noștri au judecăți și rațiuni proprii cărora nu le poți oferi tiparele emoționale, ci argumente sociologice. De exemplu, o analiză succintă a factorului conscripție. Se referea la recrutarea tânărului pentru a-și satisface stagiul militar, o prevedere în vechea Constituție, la articolul 117. Instituția militară avea menirea să-l pregătească pe individ ca luptător, dar și ca cetățean. Se insista foarte puțin pe valorificarea potențialului profesional civil, excepție făceau doar în locurile unde se impunea o strictă specializare (telefonisti, bucătari, croitori, cizmari, soferi). După terminarea stagiului ca militar în termen (termen redus), instituția militară nu mai avea răspunderea de a-l integra pe tânăr în Societatea civilă. Proverbul „cine nu face armata nu este bărbat” avea suficiență credibilitate în rândul majorității populației. Modelul voluntariatului are avantaje, dar și dezavantaje. O pregătire militară deja făcută, specializarea într-un domeniu de interes, voința de a face parte dintr-un sistem organizat se înscriu inventarului avantajelor. Redimensionarea structurilor militare și a posturilor de specialiști se inserează în gruparea dezavantajelor. Am făcut un pas inteligent cu implementarea sistemului profesionalizat. Câmpul de luptă integrat are nevoie de oameni cu gândire exersată, cu aptitudini fizice și psihice, cu personalitate matură. Deziderate care își pot găsi corespondențe la soldații și gradații voluntari. Și poate că este bine să reținem afirmația lui Alvin Toffler: „armatele și profesioniștii vor continua să existe, din cauză că secretul păcii neîntrerupte nu a fost găsit”.